



## GÜZEL KONUŞMFI

*14.11.1992 tarihinde Odamız Lokalinde Güzel Konuşma konulu söyleşiye konuşmacı olarak Julide GÜLİZAR katılmıştır.*



" Merhaba Dostlar "

Bu konuda, bir söyleşi yaptığınız için hepinize teşekkür ederim. 25 yıl TRTde çalıştım. Güzel ve doğru konuşabilmek için çok değerli hocalardan dersler aldık.

Bir dilin en güzel ve doğru konuşulduğu yerler radyo mikrofonları, TV'ler ve tiyatrolardır. Son yıllarda özel TV'ler ve radyolar ortaya çıktı. Bunların herhalde farkındasınız! Bu organlarda güzel konuşma yerine daha çok vücut güzelliği önem kazanıyor. Bunları söylemek belki ayıp ama bunu pek yadırgamamak gerek

Dil konusu ve dilin yanlış kullanılması benim en büyük derdim. Çoğalan özel TV'ler ve radyoların ürettikleri ve yarattıkları sözlere örnek vermek istiyorum. "Ötomobiltendirme, Starlaym, kaptmk olmak, işler yolunda mı?, panik olmak" Türkçemizde bu tür sözcükler bulunmamaktadır.

Özellikle özel TV'leri ve Radyoları eleştiriyorum. Bunlara eleman alınırken, aranan özelliklerden birisi Amerikan Türkçe'si ile konuşma. İnsanlar dil hatalarıyla övünüp gurur duyuyorlar. Bunlarla asla gurur duyulmaz.

Dil, birçok toplumun aksine ülkemizde uzlaşmama konusu olarak kullanılıyor, sağ ve sol partilerde dil bir savaş aracıdır. Bir taraf öztürkçe konuşmayı devrimciilikie, öbür tarafta öztürkçe konuşmamayı tutuculukla suçladı. Sorabilir miyim dünden bugüne bu suçlamalarla ne oldu?

14 Mayıs 195Ö'de DP iktidara geldiğinde yaptığı ilk iş Türkçe okunan ezanı 9 Haziran'da Arapça'ya çevirmek oldu. Kısa bir süre sonrada anayasa eski dile çevrildi ve bunun sonucunda da birçok zorluk yaşandı, O zamanda bunlara karşı direnen birtek kurum vardı. O da T.D.K, idi. TDK, Türk diline oldukça fazla yardımcı oldu, Bu direnişin sonucunda 12 Eylül iktidarı tarafından 1983 yılında kapatıldı.

TDK, yurdumuzun her tarafında araştırma yaparak, öztürkçe sözcükler! bulup, derleyerek yayın haline getirdi. TDK'nın fazlaca bir yaptırımı yoktu. Bir sözcük topluma sunulduğu zaman toplumda tartışılırdı. Bu sözcük tutulurdu veya tutulmazdı, Tutulanlara örnek olarak "süre, konut, koşul, gereksinim, olanak, yanıt, İstenç", tutulmayanlara "Komutay, Okay" verilebilir,

Bu arada TDK karşıt görüşe sahip olanlar onu yıpratılabilmek için birtakım sözcükler uydurmuşlardır.

Dilimiz ilk zamanlarda Arapça ve Paracının etkisi altındaydı TDK bunlara karşı epey direndi. Fakat TDK kapatıldıktan sonra dilimiz daha çok İngilizcenin etkisi altında kaldı örneğin "Show TV, inter Star, Tele On".

Dil ulus olmanın en önemli unsurlarından birisidir. Diğer gelişmiş ülkeler kendi dillerini koruyabilmek için savaş verirlerken biz dilimizi çarpıtabilmek için elimizden geleni yapıyoruz. Örneğin IMF'yi Ay em ef, F-19'da Ef-19 olarak okuyoruz.

Birçok yerlerde dil kursları açılıyor fakat bu kurslarda eğitim verenlerin Türkçe'nin doğru okunuşunu ve yazılışını bildiklerine inanmıyorum.

"Hayvanlar koklaşa, insanlar konuşa konuşa anlaşır". Ama biz anlaşamıyoruz Niye? Çünkü biz konuşmayı bilmiyoruz, dilimize sahip çıkamıyoruz. Bunları eleştirmek çok kolay ama bunları çözmemiz gereklidir. Bunlar için çözümler.

1- Dilin sağ ve sol arasında savaş olmasına izin vermemek.

2- Dille ilgili kişi ve Aydınların dile sahip çıkması gerekir, "Eğer dilimizi kaybedersek benliğimizi kaybedeceğimize inanıyorum". Bu ve bunun gibi toplantılar dilin gelişimi açısından beni çok sevindiriyor,

"Bu işin sevindirici bir yanı"D